

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Medit. II. De peccati venialis à Sacerdote commissi gravitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

David Psal. 85. *Confitebor tibi, Domine, quia misericordia tua magna est super me, & eruisi animam meam a inferno inferiori.*

III. Ergo cave, ne relabaris in peccata praterita; si enim ut S. Petrus 2. c. 2. ait, *refugientes coinquinationes Mundum in cognitione Domini & Salvatoris nostri IESU Christi, rursum implicati superantur, facta sunt illis posteriora terrosiora prioribus. Melius enim erat illis, non cognoscere Siam Iustitia, quam post agnitionem retrorsum convertere eo, quod illis traditum est sancto Mandato.* Legatum Thom. Kemp. l. 3. c. 14.

MEDITATIO II.

Pro 2. Die.

DE PECCATI VENIALIS A SACERDOTE COMMISSI GRAVITATE.

Scopus.

Serium propositum ejusmodi peccati singulari studio devitandi.

Punctum I.

Confidera I. Quantopere doleant varij Mortales, si per Febrim aut alium in orbem lecto affigantur, praecipue Legati Magnorum Principum, si à Legatione valde honorifica obeunda; Amici admodum se invicem amantes, si à tua praesentia & familiaritate: Aulici, si à servitio Regis exhibendo: Mercatores, si à lucro aliquo praegrandi obtinendo impediuntur.

Confidera II. Quantò magis Sacerdos dolere debeat, si per morbum aliquem spirituales à Legatione sua peribitorifica, quà pro DEO ad Animas fungitur: à Praesentia & familiaritate cum summo & fidelissimo Amico DEO: à servitio Supremo Regi praestando: à lucro inestimabili mercedum caelestium & Animarum impediatur.

Confidera III. Quàm æquum proinde sit, ut, quis sit ejusmodi morbus spiritualis, cognoscere, & postquam eum cognoveris, omni conatu praecavere, aut certè, si jam incurris, celerrimè, efficaciterque curare studeas. Colloquium.

Punctum I I.

Confidera I. Quàm meritò peccatum veniale morbus spiritualis Animæ dicatur ob tres præcipuè causas. 1. Quia morbi corporales vitam non omnino adimunt, sed tamen, nisi maturè occurratur, ad mortem disponunt, ita peccatum veniale non quidem omnino tollit vitam Animæ, sed tamen paulatim ad mortale perducit juxta illud Siracidis 19. c. Qui spernit modica, paulatim decidet. 2. Quia sicut morbus aufert pulchritudinem, hominèmq; minùs amabilem, gratumque facit aliis; ita veniale peccatum Animam commaculat, efficitque, ut minùs à DEO æstimetur, & ametur. 3. Quia sicut morbus debilitat vires, nauseam creat ciborum, & varios corpori dolores affert, ac quietem impedit; ita per peccatum quoque veniale Anima debilior efficitur ad operandum, amittit gustum ad spiritualia Exercitia, & graves Conscientiæ stimulos atque angustias patitur, graviores verò pœnas in altera vita timere debet, ac denique gaudii & quiete, quæ ex bona conscientia oriri solet, privatur. Ex quibus omnibus concludunt Doctores, minimum quodvis peccatū veniale gravius esse malum, quàm si quis omnes morbos aut tormenta excogitabilia simul pateretur; id quod ex ipsis etiam Purgatorij tormentis colligi potest, quorum minimum omnia hujus Mundi mala, quæ peccatum non sunt, longè superat.

Confidera II. Quàm citò, studiosèque ij, qui morbo aliquo corporali correpti sunt, se ab eo liberare studeant; quàm promptè medicinas quantumvis amaras adhibeant; neque ipsas etiam incisiones & adustiones refugiant; quantò celestius proinde efficaciusque tu pro morbo hoc spirituali venialium peccatorum curando remedia indagare, studiosèque adhibere debeas.

Confidera III. An hætenus ejusmodi curam spiritualibus his morbis pellendis aut cavendis adhibueris, aut deinceps certè adhibere velis. Colloquium.

Punctum III.

Confidera I. Quæ plerumque remedia adhiberi soleant ad morbos corporales curandos, nimirum medicinz, balnea, caute-

cauteria, incisiones putrium partium, & quandoque etiam humani sanguinis potus uti ab Epilepticis fieri solet.

Considera II. Quàm præclara tibi occasio offeratur, si illa etiam remedia pro spiritualibus tuis morbis curandis adhibendi; nam 1. *Medicinarum* vicem subeunt actus contritionis, vel attritionis, vel simpliciter & siccis oculis (modo quasi pilulæ dici queunt) vel certè cum lacrymis (modo velut potus medicinalis sumuntur) eliciti. 2. *Balnea* rectè Confessio Sacramentalis intelligitur, utpote qua Anima denudata per peccatorum manifestationem Sacerdote per Absolutionem vel abluionem à sordibus peccatorum purgatur, & abluitur. 3. *Cauterium* tunc ram pœnitentia Sacramentalis, maximè si sit medicinalis imitatur; per hanc enim sicut per cauteria putridas sanguines educitur, id est, amor inordinatus erga res aliquas illicitas possessas vel amatas tollitur. 4. *Incisionibus* abscissionum peccandi rectè comparatur; quia per hujusmodi fugam res illæ, quæ nobis per illicitum amorem adhaerabant, & ad peccatum incitabant, abscinduntur, & sic ut vitæ serpens gangræna cavetur. 5. denique per *potum* humani sanguinis rectè Sacramentum Evcharistiæ indicatur; huiusmodi Sanguis Christi acceptus multò efficacius animam lapsu custodit, quam sanguis humanus soleat; nam, testè Bernardo ser. de Cœna Domini, *duo præcipuè hoc Sacramentum operatur in nobis, ut sensum minuat in minimis, & in gravioribus peccatis tollat omnino consensum. Si quis fructum non tam saepe modo, non tam apertos sentit iracundiam, motus, invidia, luxurie, aut ceterorum hujusmodi, gratia agat corpori & sanguini Domini, quoniam virtus Sacramenti operetur in eo.*

Considera III. Cùm ratione Sacerdotij tibi præ alijs incumbat, & majorem puritatem procurare, & frequentius etiam occasio offeratur, omnia prædicta media, præcipue Evcharistiam adhibendi; quàm gravis & culpabilis tui negligentia sit futura, si ejusmodi media adhibere negligas. Colloquium.

Videri etiam potest Masenius med. 4. pro 2. dic. Vel etiam solitudo Hag. med. 2. pro 2. dic.

Conclusiones.

I. Ergo, monente D. Chrysofomo in cap. 7. ad Rom.

Peccamus modica mala, magna siquidem ab illis nascuntur.
*Quis enim ad quodvis delictum dicere consuevit: Nihil
 illi nocet: damni erit: paulatim omnia perdet. Istud quippe ma-
 litiam induxit, istud Latroni portas aperuit, istud civitatis
 muros deiecit. Hoc & in corporibus magni morbi contra-
 huntur, quando Medici contemuntur.*

II. Ergo ista levia, qua diximus, noli contemnere: se
 contemnis, quando appendis; expavesce, quando numeras.
*Levia multa faciunt unum grande. Multa gutta replent
 flumen; multa grana faciunt massam.* S. August. in Epist.
 Joann.

III. Ergo, quando parvam animi perturbationem susce-
 peris, ne eam neglexeris, quod parva sit, sed considera, quan-
 ta mala pariat. Nam si in domo parum aliquid stupa accen-
 sam viderimus, conturbamur, & tumultum movemus; non
 enim attendimus initium, sed ex initio finem considerantes
 movemur, & concurrimus, ut totum Caminum extingua-
 mus. Hoc igne vehementius exedit animam peccatum. S.
 Chryl. in Ps. 6. Legatur ex Thom. Kemp. l. 1. c. 22. maxi-
 me §. 6.

CONSIDERATIO PRO II. DIE.

DE ACTIONIBVS QUOTIDIANIS IN GE-
NERE RECTE OBEVNDIS.

Punctum I.

Ut rectè cognoscas, quid ad Actiones has perfectè obeun-
 das requiratur, imaginare tibi vitam tuam Horologio simi-
 lem esse, atque adeò sicut ad Horologium, ut bene ambulet,
 horæque indicet, tres partes requiruntur, ita idem quoque
 de vita & actionibus tuis quotidianis esse sentiendum.

Et primò quidem sicut ad Horologium requiritur, ut ex-
 terius Circulum & in eo Horas certo ordine non temerè, sed
 juxta Solis cursum designatas habeat, & per Indicem demon-
 stre; ita ad vitam rectè instituendam requiritur, ut quivis
 Ordinem sibi diurnum constituat, in eoque, quid quâvis horâ

T 4

aut

aut tempore agendum sit, designatum habeat, in hoc autem Ordine constituendo non tam quid proprius Amor dicitur, quam quid Sol Justitiæ seu divina Voluntas requiratur, sed attendat. Unde sicut varia sunt Horologia, quæ diversis modis designatas horas habent, ita Ordines quoque diversi & rationes vivendi ob diversos Status & Occupationes diversi sunt, nec unus facile omnibus accommodari potest. Quæ hinc exurgit prima Conditiō ad Actiones nostras quotidianas requisita, ut scilicet semper faciamus, *qua DEO placeant*, seu *qua DEVS &ult*, ut verè cum Christo dicere possimus: *qua placita sunt ei, facio semper.* Joan. 8.

Secundò. Sicut ad rectum Horologij cursum requiruntur ut & rotulæ internæ majores & minores, & alia Instrumenta iisdem conjuncta suum Officium perfectè faciant; ita ad Actiones nostras requiritur, ut omnes nostras tam internæ Potentias, puta Memoriam, Intellectum, & Voluntatem, quàm Externas, videlicet Visum, Auditum, Gustum, Locomotionem, Manus, Pedes &c. legitimè ad quamvis actionem faciendam adhibeamus, sicque eam juxta Leges & Modum nobis à DEO, vel Superioribus, vel propria Devotione prescriptum cum omni diligentia peragamus; sic enim prædictam Conditionem implebimus, & omnia, *quo modo DEO placeant*, seu *quomodo DEVS &ult*, faciemus, & cum Verbo de nobis dici poterit illud Gen. 1. *Vidit cuncta, quæ fecerant & erant & valde bona.*

Tertiò. Sicut ut dicta Instrumenta Horologij officium suum rectè & ordinatè peragant, geminum pondus, adhibendum trahantur, requiritur; ita ut tantò alacrius & exactius actiones quotidianæ obeantur, geminum pondus duplicis actionis, Amoris scilicet erga DEVM & Proximum adhibendum est, quorum alterum, quò magis descendit, id est, magis Amor Proximi ad obsequia Proximo exhibenda mittit, tantò altius alterum pondus Amoris divini ascendit. Hoc geminum pondus S. Augustinus nobis indicavit, cum dixit: Amor meus pondus meum: hoc feror quocumque error. Atque hinc tertia exurgit actionum quotidianarum conditiō, ut semper faciamus, eas, quia *DEO placeant*, seu *DEVS &ult*, sicque impleamus præceptum diligendi ex corde per ultimam hanc conditionem; *totà animà & S.*

secundam; & totâ fortitudine per primam; quæ omnia non nemo sequenti disticho complexus est.

*Omne tulit punctum, patitur qui semper, agitque,
Quæ sult, Quove modo sult Deus, & quia sult.*

Punctum II.

Ut autem tantò accuratiùs hic ordo & conditiones obser-
ventur, valde proderit insignes fructus, qui ex illius accura-
ta observatione oriuntur, bene ponderare, qui quidem tri-
plices sunt, videlicet I. Ut omnes actiones nostræ bene ac
perfectè fiant, sicque vera hujus vitæ perfectio obtineatur,
cum juxta Ascetas summa hominis perfectio sit, *actiones suas
quotidianas & ordinarias perfectè obire.* I I. Ut
meritorie peragantur, qui fructus tantò pluris æ-
stimandus est, quantò præstantior est merces gratiæ & glo-
riæ, quæ per singula opera sic patrata obtinetur; & quantò
pauiores sunt, qui omnia sua opera dicto modo meritoria
efficere student. III. Ut *quietè & jucundè* transigantur;
tum quia passiones & curæ inordinatæ ut sic animum non
adipiunt & perturbant, cum sciat, quid quovis tempore a-
gendum sit; tum quia spes beneplaciti divini & præmij æ-
terni obtinendi omnem actionis difficultatem & molestiam
auferit.

Punctum III.

Quemadmodum autem ut horologium in legitimo suo
cursu conservetur, certæ quædam industriæ observandæ
sunt; ita idem in actionibus quotidianis rectè perficiendis
fieri oportet.

I. Quidem sicut horologium diligenter clauditur, ne
pulsus aut humor extrinsecus rotulas aliâque instrumenta
interiora inficiat, & à cursu impediat; ita accurata sensuum
tam exteriorum, quàm interiorum custodia adhibenda est,
illudque Salomonis prov. c. 4. sæpe memoriâ volvendum:
*Omni custodia serva cor tuum, quoniam ex ipso vita proce-
dit.*

II. Sicut rotulæ aliâque instrumenta, ut cursum suum re-
ctius & faciliùs peragant, oleo sæpius unguuntur; ita poten-
tiæ quoque, præsertim internæ, intellectus & voluntas, o-

leo accuratæ meditationis diligenter suo tempore inungenda, & ad novum fervorem excitanda sunt.

III. Sicut director Horologij frequenter, imò quoties semel iterumque vistrat horologium, & pondera quidem attrahit, reliquas verò partes, num ritè se habeant, examinat, & si quæ violatæ sunt, mox reficit, aut refici curat; ita ad ordinem diurnum ritè observandum nihil perinde conducit frequens examen & recollectionum usus, per quæ, si emendatione opus habeat, studiosè inquiritur, & quod vitium deprehenditur, in suo statu conservatur, aut amplius perficitur. Præcipuè verò gemina pondera duplicis charitatis attrahuntur, id est, ad actus novo fervore eliciendos impulsionem sponuntur. Vide ergo, quomodo hæc omnia hæcenus observaveris, & observare deinceps velis.

MEDITATIO III.

pro secunda die.

DE VERA POENITENTIA ET CONVERSIONE SACERDOTIS.

Scopus.

Sincera Vitæ Emendatio.

Punctum I.

Considera I. Quàm pulchrum tibi sinceræ conversionis exemplar Deus in primo Sacerdote S. Petro reliquerit, quod te in cuius lapsu & conversione clarè cognosci potest, quod quid ad perfectam vitæ emendationem requiritur. Quorum primum est *estimatio peccati*, quæ quantò major fuerit, tantò major quoque contritio & abominatio sequetur.

Considera ergo II. Unde Petrus magnitudinem sui peccati æstimavit, scilicet ex Magistri sui bonitate, quæ illum vocat ad Apostolatam & Principem Apostolorum ac Sacerdotum constituerat: quæ illum tam fideliter hæcenus sustinuerat, & omnium arcanarum suarum actionum secretum assumperat; quæ illum tam apertè de suo casu præmonstravit: quæ pro ipso orabat, ne deficeret fides ejus: quæ de qua ipsum respexit, & ad poenitentiam invitavit; hæc enim